

Avtentično in trajnostno turistično doživetje na slovenskem podeželju – projekt PUŠ na Fakulteti za dizajn

Projekt **Avtentično in trajnostno turistično doživetje na slovenskem podeželju** je bil izveden v okviru javnega razpisa *Problemsko učenje študentov v delovno okolje: gospodarstvo, negospodarstvo in neprofitni sektor v lokalnem/regionalnem okolju 2024–2027 (PUŠ v delovno okolje)*, ki ga je objavilo Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije.

Sodobni turistični trendi poudarjajo odmik v naravo, avtentičnost storitev ter doživljajski turizem z individualnimi izkušnjami, ki se odražajo v celostni podobi turistične ponudbe. V tem kontekstu je Fakulteta za dizajn, samostojni visokošolski zavod, v interdisciplinarnem in trajnostno naravnem projektu pod vodstvom izr. prof. dr. Damjane Celcar sodelovala z Zavodom Lintvern, zavodom za razvoj turizma so. p. Skupine Etri, Fakulteto za turizem Univerze v Mariboru in študenti različnih študijskih smeri.

V sklopu interdisciplinarnega projekta so se študenti Fakultete za dizajn iz smeri Notranja oprema, Vizualne komunikacije ter Moda in tekstilije skupaj s študentoma Fakultete za turizem Univerze v Mariboru in magistrsko študentko Naravoslovnotehniške

fakultete Univerze v Ljubljani (smer Oblikovanje tekstilij in oblačil) posvetili **zasnovi trajnostne turistične ponudbe na slovenskem podeželju**. Od oblikovanja doživetij za družine z otroki in podjetja (team building) do razvoja delovnih oblačil, vizualne identitete mobilnega prodajnega mesta, zložljivega pohištva ter tekstilnih izdelkov in spominkov, ki pripovedujejo zgodbo ter združujejo tradicijo, sodobnost, trajnost in načela krožnega oblikovanja.

Študenta Fakultete za turizem Univerze v Mariboru, Eva Drakulić in Vedad Abdagić, sta pod mentorstvom doc. Barbare Pavlakovič Farrell zasnovala **dve trajnostni turistični doživetji na turistični kmetiji** Cerjanec ob izviru reke Krpe v Beli krajini. Prvo je enodnevno doživetje za družine z otroki, ki združuje sproščeno druženje, učenje skozi igro, stik z živalmi in naravo ter spoznavanje kulturne in kulinarne dediščine Bele krajine. Drugo je dvodnevno doživetje za zaposlene v podjetjih (team building), namenjeno krepitevi medsebojnih odnosov ter spoznavanju naravne, kulturne in kulinarne dediščine regije.

Slika 1: Zasnova zložljivega pohištva in vizualna identiteta mobilne prikloice (vizualizacija: Daša Vedernjak)

Content from this work may be used under the terms of the Creative Commons Attribution CC BY 4.0 licence (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Authors retain ownership of the copyright for their content, but allow anyone to download, reuse, reprint, modify, distribute and/or copy the content as long as the original authors and source are cited. No permission is required from the authors or the publisher. This journal does not charge APCs or submission charges.

Študentka Vizualnih komunikacij Fakultete za dizajn Eva Zelnik je pod mentorstvom izr. prof. dr. Damjane Celcar oblikovala **vizualno identiteto mobilne prikolice**. Razvila je zaščitni znak v primarni in sekundarni postavitvi – s pripisom regije ali brez njega. Posebnost identitete je prilagodljiv pripis – ob obisku nove regije se ta zamenja, kar odraža mobilnost in lokalno umeščenost projekta. Zato je pripis oblikovan kot ločena nalepka, ki jo je mogoče preprosto zamenjati. Določene so bile tudi tipografske smernice in barvna paleta ter oblikovana igriva maskota, ki povezuje vse vizualne elemente. Nastala je tudi serija nalepk za označevanje in de-

koracijo mobilne prikolice. Eva Zelnik je oblikovala tudi vizualno zasnovo itinerarjev obeh turističnih doživetij.

Študentka Notranje opreme Daša Vedernjak je pod mentorstvom izr. prof. dr. Damjane Celcar razvila **koncept in tehnične načrte zložljivega in lahkega pohištva**, enostavnega za transport in postavitvev – stol, mizo, klubsko in barsko mizo. Poudarek je bil na trajnosti; pri oblikovanju stolov in klubskih miz sta bila uporabljena recikliran tekstil iz odvečnih uniform in les. Oblikovanje sledi načelom funkcionalnosti, mobilnosti in estetske usklajenosti s celotno podobo projekta.

Slika 2: Delovna oblačila, izdelana iz odvečnih uniform (foto: Pia Šilec, Aida Mustafic)

V okviru raziskovanja možnosti za ponovno uporabo obstoječih materialov in vključevanje elementov slovenske kulturne dediščine v sodobno oblikovanje sta študentki modnega in tekstilnega oblikovanja Aida Mustafic (Fakulteta za dizajn) in Pia Šilec (Naravoslovnotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani) raziskovali predelavo odvečnih delovnih oblačil, ki jih Skupina Etri dobi od različnih institucij. Pod mentorstvom izr. prof. dr. Damjane Celcar sta oblikovali in izdelali **delovna oblačila za širšo ciljno skupino**, pri tem pa upoštevali načela krožnega oblikovanja in možnosti reciklaže odvečnih oblačil. Ker so bili uporabljeni izključno odvrženi tekstilni materiali oziroma deli rabljenih oblačil, je bila barvna paleta omejena na razpoložljive materiale.

Oblikovanje je temeljilo na spoštovanju kulturne dediščine in spodbujanju odgovornega ter inovativnega odnosa do okolja.

Poleg delovnih oblačil sta razvili tudi **kolekcijo estetsko dovršenih tekstilnih izdelkov in vzorcev za otroke in odrasle**, ki temeljijo na krožnem gospodarstvu in sodobnih oblikovalskih pristopih. Navdih sta črpali iz kulturne in oblačilne dediščine Bele krajine ter iz samega materiala – njegove strukture, obrabljenosti in možnosti za transformacijo. Kolekcija tekstilnih izdelkov vključuje različne torbe (tote bag, piknik/plažno torbo, žepno torbico), vrečko za steklenico, prevleke za blazine, našitke z vzorci, knjižne kazalke, darilne vrečke in druge drobne promocijske izdelke. V sklopu

projekta so nastale tudi spominske darilne vrečke, ki jih udeleženci prejmejo ob zaključku turističnega doživetja (team building ali družinsko doživetje) v Beli krajini.

Otroci jih lahko pobarvajo ali porišejo, odrasli pa si jih izvezejo v poljubnih barvah in vzorcih.

Slika 3: Tekstilni izdelki, izdelani iz odvečnih uniform, z elementi kulturne dediščine Bele krajine (foto: Pia Šilec in Aida Mustafic)

Rezultati projekta so bili predstavljeni 27. junija 2025 na festivalu SoundGarden ob Velenjskem jezeru, kjer so bili razstavljeni vsi nastali izdelki in

razvojni prikazi, in od 23. do 28. avgusta 2025 na mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu AGRA v Gornji Radgoni.

Slika 4: Utrinki s predstavitve projekta na SoundGarden festivalu v Velenju

Projekt PUŠ v delovno okolje sta sofinancirali Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada plus (ESS+), potekal pa je od 1. februarja do 30. junija 2025.

Mentorji in drugi sodelujoči: izr. prof. dr. Damja-

na Celcar (FD), doc. dr. Barbara Pavlakovič Farrell (FT UM), Lenka Puh (Zavod Lintvern, so. p. Etri Skupina) in Marjeta Lužnik (Etri Skupina)

Prispevek je pripravila izr. prof. dr. Damjana Celcar.